## ALGEBRA 1, Lista 6

Ćwiczenia 12.11.2019, Konwersatorium 13.11.2019 i materiał na Kartkówkę 5 (19.11.2019).

- 0S. Materiał teoretyczny: Homomorfizmy, epimorfizmy, monomorfizmy, endomorfizmy i automorfizmy grup: definicje i przykłady. Twierdzenie Cayley'a. Własności homomorfizmów grup. Jądro i obraz homomorfizmu grup. Dzielnik normalny. Charakteryzacja monomorfizmu grup przy pomocy jądra.
  - 1. Czy następujące grupy są cykliczne?
    - (a)S  $(\mathbb{R},+)$ ;
    - (b)S podgrupa ( $\mathbb{Q}$ , +) generowana przez  $\{1/2, 1/3\}$ ;
    - $(c)K(\mathbb{Q},+);$
- 2K. Załóżmy, że G, H są grupami oraz grupa G jest cykliczna, skończona i generowana przez element a. Załóżmy, że  $b \in H$  oraz ord(b) jest skończony i dzieli ord(a). Udowodnić, że:
  - (a) istnieje dokładnie jeden homomorfizm grup  $f: G \to H$  taki, że f(a) = b;
  - (b) każdy endomorfizm  $\mathbb{Z}_n$  jest postaci:

$$\varphi_k: \mathbb{Z}_n \to \mathbb{Z}_n, \quad \varphi_k(x) = k \cdot_n x;$$

dla pewnego  $k \in \mathbb{Z}_n$ .

- 3K. Załóżmy, że G jest grupą cykliczną, nieskończoną i generowaną przez element a, H jest dowolną grupą oraz  $b \in H$ . Udowodnić, że:
  - (a) istnieje dokładnie jeden homomorfizm grup  $f: G \to H$  taki, że f(a) = b;
  - (b) każdy endomorfizm Z jest postaci:

$$\psi_k: \mathbb{Z} \to \mathbb{Z}, \quad \psi_k(x) = kx;$$

dla pewnego  $k \in \mathbb{Z}$ .

- 4. Czy istnieją poniższe homomorfizmy grup  $f:G\to H$ ? Jeśli istnieją, to wyznaczyć obraz i jądro danego homomorfizmu.
  - (a)  $G = (\mathbb{Z}_4, +_4), H = (\mathbb{Z}, +), f(1) = 1.$
  - (b)  $G = (\mathbb{Z}_4, +_4), H = (\mathbb{Z}_2, +_2), f(1) = 1.$
  - (c)  $G = H = (\mathbb{R}, +), f(1) = 99.$
  - (d)  $G = (\mathbb{R}_{>0}, \cdot), H = (\mathbb{R}, +), f(8) = 3.$
  - (e)  $G = (\mathbb{Q}, +), H = (\mathbb{Q} \setminus \{0\}, \cdot), f(1) = 2.$
  - (f)  $G = (\mathbb{Z}_4, +_4), H = (\mathbb{Z}_5, +_5), f(1) = 1.$
- 5. Wyznaczyć wszystkie homomorfizmy  $f: G \to H$ , gdzie:
  - (a)  $G = (\mathbb{Z}, +), H = (\mathbb{Z}_4, +_4);$
  - (b)  $G = (\mathbb{Z}_3, +_3), H = (\mathbb{Z}_4, +_4);$
  - (c)  $G = (\mathbb{Z}_{10}, +_{10}), H = (\mathbb{Z}_6, +_6);$
  - (d)  $G = H = (\mathbb{Q}, +).$
- 6. Czy następująca podgrupa H grupy G jest dzielnikiem normalnym?
  - (a)  $G = D_4$ ,  $H = \{ id, O_{\pi/2}, O_{\pi}, O_{3\pi/2} \}$ .
  - (b)  $G = D_4$ ,  $H = \{ id, O_{\pi} \}$ .
  - (c)  $G = S_4$ ,  $H = \{id, (1, 2, 3), (1, 3, 2)\}.$
- 7. Niech

$$H := \{ id, (1,2)(3,4), (1,3)(2,4), (1,4)(2,3) \} \subset S_4.$$

Udowodnić, że:

- (a) H jest podgrupą  $S_4$ ;
- (b) H jest dzielnikiem normalnym w  $S_4$  (wskazówka: dla  $\sigma \in S_4$  opisać  $\sigma(1,2)(3,4)\sigma^{-1}$  i następnie skorzystać z odpowiedniego kryterium na dzielnik normalny z wykładu).